

Ympäristölautakunta 19.01.2021 § 3

§ 3

Valvontayksikön valvontasuunnitelma 2021-2025, vuoden 2020 valvontaohjelman toteutuminen ja valvontaohjelma vuodelle 2021

Valmistelijat / lisätiedot:
Kämpe Lasse

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Ympäristöjohtaja Söderman Tarja

Lautakunta päättää hyväksyä valvontayksikön valvontasuunnitelman vuosille 2021-2025, selonteon vuoden 2020 valvontaohjelman toteutumisesta sekä vuoden 2021 valvontaohjelman.

Käsittely

Päätös

Ympäristölautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valvontasuunnitelma vuosille 2021-2025

Taustaa

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma. Suunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava tämän lisäksi valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet sekä valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelmaa tarkistetaan tarpeen mukaan lainsäädännössä tai toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten perusteella. Valvontasuunnitelma on liitteenä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava vuosittain valvontaohjelma luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta. Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Kunnan valvontaohjelmaan ei sisälly ELY-keskuksen valvontaan kuuluvat

luvanvaraiset toiminnot, vaikka kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pääsääntöisesti osallistuu ELY-keskuksen tekemille tarkastuksille.

Valvontakohteet Espoossa

Etukäteen suunnitellussa valvonnassa priorisoidaan valvottavat kohteet. Voimavaroja suunnataan ensisijaisesti kohteisiin, joiden toiminnasta aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa, ja toimintoihin, joissa syntyy vaarallista jätettä tai merkittäviä määriä muuta jätettä. Valvottavien kohteiden tarkastustiheyteen vaikuttavat mahdolliset asukkaiden yhteydenotot, aiemmat viranomaishuomautukset, toiminnasta aiemmin aiheutuneet ympäristövahingot ja toimintaan liittyvät riskit. Lisäksi kiinnitetään huomiota vuosiraporttien tarkastamiseen ja tarvittaviin toimenpiteisiin niiden takia.

Säännöllisesti valvottavia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia luvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia tai rekisteröitäviä toimintoja on Espoossa 100 kappaletta. Suurin yksittäinen toimiala on polttonesteiden jakeluasemat, joita on 61 kappaletta. Muita kuin luvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia tai rekisteröityjä toimintoja, mutta mahdollista ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia valvontakohteita ovat mm. moottoriajoneuvokorjaamot, tutkimuslaitokset, venesatamat, metalliteollisuus ja eläinsuojat. Tällaisia toimintoja on Espoossa noin 400 kappaletta. Ne tarkastetaan tarpeen mukaan tai mahdollisten erillisten kampanjoiden yhteydessä. Näistä osalla toiminta on niin vähäistä, että ne eivät edellytä säännöllisiä tarkastuksia. Lisäksi valvotaan säännöllisesti muun mm. jätteiden ja maa-ainesten hyödyntämistä maarakentamisessa, häiritsevää melua aiheuttavia toimintoja, pilaantuneen maaperän puhdistustoimia ja ympäristönsuojelumääräyksissä mainittuja toimintoja.

Yleistä valvontatarkastuksista

Valvontaviranomaisen on tehtävä luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen tai rekisteröidyn toiminnan tarkastus riittävän usein toiminnalle määritetyn riskitason mukaisesti. Tarkastus tehdään myös onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan noudattamatta jättämisen tai muun seikan vuoksi on aihetta olettaa, että toiminnasta aiheutuu terveyshaittaa, haittaa luonnolle ja sen toiminnolle, luonnonvarojen käytön estymistä tai merkittävää muuta näihin rinnastettavaa seurausta tai sen vaaraa. Kohteeseen tehdystä tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja.

Riskinarvioinnin perusteella on määritelty neljä valvontaluokkaa, 1-4, joista 1, 2 ja 3 käsittävät pääasiassa luvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia tai rekisteröityjä toimintoja ja 4 muita pysyviä kohteita. Valvontaluokan 1 kohteet tarkastetaan joka vuosi, valvontaluokan 2 kohteet 2-5 vuoden välein ja valvontaluokan 3 kohteet 6-10 vuoden välein. Valvontaluokan 4 kohteissa käytetään osittain otantamenetelmää, jolla valitaan vuoden aikana tarkastettava toimiala, johon tarkastukset keskitetään.

Valvontatarkastukset vuosina 2021 – 2025

Kaikki valvontaluokkaan 2 kuuluvat valvontakohteet tarkastetaan ainakin kerran v. 2021-2025 ja valvontaluokan 1 kohteet vuosittain. Pysyviin valvontakohteisiin suunniteltu vuosittainen tarkastusten lukumäärä on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Tarkastusten määrä vuosittain eri valvontaluokissa Espoossa vuosina 2021-2025

Valvontaluokka	Ympäristöluvanvaraiset, ilmoituksenvaraiset ja rekisteröidyt	Muut pysyvät kohteet	Tarkastukset vuosittain
1	4	1	5
2	85	18	15-25
3	11	5	0-4
4		400	20-30

Valvontaohjelma vuodelle 2021

Vuonna 2021 tarkastetaan yhteensä 23 kohdetta. Tarkastus tehdään kaikkiin neljään valvontaluokan 1 kohteeseen sekä kuuteentoista valvontaluokan 2 ja neljään valvontaluokan 3 kohteeseen. Vuodelle 2021 suunnitellut valvontaohjelman mukaiset tarkastukset kunnan valvontavastuulle kuuluviin laitoksiin toimialoittain on esitetty taulukossa 2. Yksilöity valvontaohjelma kohteittain vuodelle 2021 on pyydettyäessä nähtävissä kokouksessa.

Taulukko 2. Valvontaohjelman mukaiset tarkastukset kunnan valvontavastuulle kuuluviin laitoksiin vuonna 2021

Ympäristöluvanvaraiset, ilmoituksenvaraiset ja rekisteröidyt laitokset	kokonaismäärä	tarkastukset 2021
Asfalttiasemat	1	1
Betonitehtaat	5	2
Bitumisia katemateriaaleja valmistava tehdas	1	
Elintarviketeollisuus	2	1
Eläinsuojat	1	1
Energiantuotanto	7	1
Jakeluasemat	61	8
Jätteen käsittely	3	2
Kemikaalien varastointi	1	
Krematorio	1	
Maankaatopaikat	1	
Moottoriturheiluradat	1	
Mullan valmistus	4	1
Louhinta ja/tai murskaus	3	1
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	2	2

Palolaboratorio	1	1
Pintakäsittely	1	1
Siirtoajoneuvovarasto	1	
Varikot	3	1
Yhteensä	100	23

Valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutuminen vuonna 2020

Valvontasuunnitelmassa vuosille 2016-2020 ei ole esitetty sitovia määrällisiä tulostavoitteita, mutta tavoite on asetettu kokemukseen perustuen noin 900 vuosittaiseen tarkastukseen. Vuonna 2020 tehtiin valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia 23 kappaletta ja kaikkiaan tarkastettuja kohteita oli yhteensä 911. Kokonaismäärään sisältyvät valvontaohjelmassa esitettyjen tarkastusten lisäksi mm. muiden kuin luvanvaraisten laitosten tarkastukset, tarkastukset koskien öljyvahinkotapauksia ja pilaantuneita maita, jätelain 8 luvun mukaisten roskaantuneiden paikkojen tarkastukset sekä erilaisten yhteydenottojen kautta vireille tulleet melu-, pöly-, vesi- ja savuhaitta-asioiden selvittäminen. Summaan sisältyy myös 108 kpl eri toimintojen raporttien tarkastusta.

Vuodelle 2020 suunnitelluista valvontaohjelman mukaisista tarkastuksista toteutui 82 % (23/28). Tarkastetut kohteet käsittivät 19 jakeluasemaa, louhinta- ja murskauskohteen, pintakäsittelylaitoksen, kemikaaleja varastoivan laitoksen ja varikon. Tarkastuksia jäi tekemättä osittain siksi, että tarkastuksia jouduttiin lykkäämään muiden kiireellisempien tehtävien vuoksi ja valvontayksikössä oli henkilöstövaihdoksia. Myös koronaviruspandemia ja lupahakemuksen viivästyminen siirsivät kahta loppuvuodeksi suunniteltua tarkastusta vuodelle 2021.

Päätöshistoria